

“หลักธรรมาภิบาล”

Good Governance

ประเทศไทยกับ “ธรรมาภิบาล”

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542

เกิดขึ้นภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ถือเป็นก้าวแรกของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศไทย โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 ซึ่งมีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 วรรคแรก

กำหนดหลักการเพื่อมุ่งเน้นให้ส่วนราชการใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

3. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการที่ส่วนราชการและข้าราชการจะต้องปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันเป็นการครอบคลุมหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับกฎหมาย จึงได้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542

ประเทศไทยกับ “ธรรมาภิบาล”

4. ข้อเสนอแผนการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืน (GG Framework) โดย สำนักงาน กพร. (มติ ครม. เห็นชอบ เมื่อ 24 เมษายน 2555)

สำนักงาน กพร. ได้ศึกษาเพื่อปรับปรุงหลักธรรมาภิบาล โดยประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังนี้

1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบด้วย

- หลักประสิทธิภาพ
- หลักประสิทธิผล
- หลักการตอบสนอง

2) ค่านิยมประชาธิปไตย ประกอบด้วย

- หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้
- หลักความเปิดเผย/โปร่งใส
- หลักนิติธรรม
- หลักความเสมอภาค

3) ประชาธิปไตย ประกอบด้วย

- หลักการกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม / การมุ่งเน้นฉันทามติ

4) ความรับผิดชอบต่อการบริหาร ประกอบด้วย

- หลักคุณธรรม/จริยธรรม

ประเทศไทยกับ “ธรรมาภิบาล”

5. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ

- มาตรา 65 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม “**หลักธรรมาภิบาล**” เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ...”
- มาตรา 76 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตาม “**หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**” โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

ความหมายของ “ธรรมาภิบาล”

- **สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย** ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ขององค์กรประชาสังคมซึ่งมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งนี้องค์กรของรัฐจะอาศัยการบริหารจัดการที่ดี เป็นกลไกเกื้อหนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการฟื้นฟูสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนให้ยั่งยืน
- **นายอานันท์ ปันยารชุน** ได้ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาลเป็นผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรมซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน ได้กระทำลงไปหลายทาง มีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลายและขัดแย้งกันได้
- **นายแพทย์ ประเวศ วะสี** ได้อธิบายว่าการที่สังคมประกอบด้วยภาคสำคัญ ๆ สามภาค คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เมื่อพิจารณาถึงธรรมาภิบาลก็จะรวมถึงความโปร่งใส ความถูกต้องของสามภาคดังกล่าว ธรรมาภิบาลจึงเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชาติ
- **ศาสตราจารย์ชัยอนันต์ สมุทวณิช** ได้ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาล คือกลไกของรัฐทั้งการเมืองและการบริหาร มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ สะอาด โปร่งใส และรับผิดชอบ เป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาลเป็นด้านหลัก
- **นายธีรยุทธ บุญมี** ได้อธิบายว่า ความคิดธรรมรัฐเป็นการมอบอำนาจการเมืองการปกครอง แบบใหม่ที่แข็งทื่อตายตัว แต่ให้มีปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาชนและให้มีลักษณะแยกย่อยมากขึ้น

ความหมายของ “ธรรมาภิบาล”

- **องค์การสหประชาชาติ** - การมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงได้ “ธรรมาภิบาล” จึงมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันและนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส
- **ธนาคารโลก** - ให้ความหมายว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา การมี “ธรรมาภิบาล” จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ เพราะรัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม การทำหน้าที่ของระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติและสื่อมวลชนที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้
- **องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)** - “ธรรมาภิบาล” เป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พึ่งตนเองได้และเกิดความยุติธรรมทางสังคม
- **ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB)**- มุ่งความสนใจไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล หมายถึงการมีบรรทัดฐานเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่ารัฐบาลสามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชนได้

ความหมายของ “ธรรมาภิบาล”

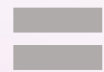
ธรรมะ

ความถูกต้อง ความดีงาม

อภิบาล

การปกครอง การปกป้องรักษา

ธรรมาภิบาล

การปกครองที่ยึดถือ
ความถูกต้อง ความดีงาม เป็นหลัก

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

1. นิติธรรม

การใช้อำนาจตามกฎหมายและระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาค

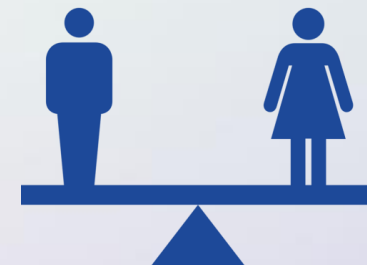
Rule of Law

นิติธรรม

- การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายในการบริหารงาน
- การใช้อำนาจ/การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายต่อผู้มารับบริการ

ความเสมอภาค

- บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “นิติธรรม”

1. ดำเนินการปรับปรุงระเบียบ กระบวนการขั้นตอนในการบริการประชาชนให้มีความทันสมัย เป็นธรรม เพื่ออำนวยความสะดวก ลดระยะเวลา และขั้นตอนในการขอรับบริการ
2. ปรับปรุงและพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน โดยต้องแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน
3. การใช้อำนาจมีการกำหนดกรอบการใช้ดุลยพินิจและวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยมีการประกาศ ชี้แจง และระบุระยะเวลาในการดำเนินงาน ให้ประชาชนได้รับทราบ
4. จัดให้มีระบบการวิเคราะห์และจำแนกกลุ่มประชากรภายในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำและให้บริการสาธารณะที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากร เช่น ฐานข้อมูล ผู้สูงอายุ ฐานข้อมูลผู้พิการ
5. นำระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อสร้างมาตรฐาน การให้บริการที่เท่าเทียม เช่น การจัดระบบคิว การจัดทำระบบแผนที่ภาษี การจัดทำระบบบริการสาธารณสุข

2. คุณธรรม

การมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในศีลธรรม
คุณธรรม ต้องยึดมั่นในประมวลจริยธรรม รวมถึงมาตรฐานและจรรยาบรรณ
แห่งวิชาชีพ โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักสำคัญ

การปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรม/มาตรฐานและ
จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
อย่างเคร่งครัด

การปฏิบัติตามหลักการ
ขัดกันแห่งผลประโยชน์
โดยยึดมั่นผลประโยชน์
สาธารณะเป็นที่ตั้ง

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “คุณธรรม”

1. กำหนดให้มีมาตรการ/แนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินงาน จัดซื้อจัดจ้างของบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างในงานนั้น ๆ ทั้งเจ้าของโครงการ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ ตลอดจนผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง

2. จัดทำคู่มือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ รวมทั้งกำหนดกลไกในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ/ระเบียบของการใช้และการยึดทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด วางระบบการจัดทำทะเบียนการเบิกใช้ทรัพย์สิน ทะเบียนการยึดทรัพย์สิน ของราชการอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการตรวจสอบ

3. ความโปร่งใส

ความซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมา การมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และการจัดให้มีระบบเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้โดยง่าย ซึ่งต้องคำนึงถึงความโปร่งใส 3 ด้าน ได้แก่

ด้านการบริหารการเงิน / การคลัง

- ดำเนินการตามกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา
- ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ด้านการบริหารงานบุคคล

- มีระบบการสรรหา คัดเลือก แต่งตั้ง เลื่อนระดับ อย่างเป็นธรรม โปร่งใส
- เปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ด้านการจัดบริการสาธารณะ / การบริการประชาชน

- ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ หรือ บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเปิดเผยทุกขั้นตอน

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “ความโปร่งใส”

1. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะ โดยใช้เอกสาร แผ่นพับ หรือผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ของหน่วยงาน ประกาศเผยแพร่ขั้นตอนและกระบวนการ ตลอดจนระยะเวลาแล้วเสร็จของงานให้ประชาชนได้รับทราบ โดยที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานเพื่อตรวจสอบ ติดตามความคืบหน้าและผลการดำเนินงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2. ประชาสัมพันธ์หรือจัดให้มีช่องทางในการให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอปัญหา แลกเปลี่ยน หรือแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงาน / โครงการ / บริการสาธารณะ และเมื่อจัดทำแผนฯ เสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำไปประกาศเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วกัน

4. การมีส่วนร่วม

ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน
ได้รับรู้ และแสดงความคิดเห็น หรือเสนอปัญหา/ประเด็นต่างๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการ
แก้ไขและพัฒนา นอกจากนี้ ประชาชนยังต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และร่วม
ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมมีเป้าหมายสำคัญเพื่อแสวงหาฉันทามติ

การมีส่วนร่วม / การแสวงหาฉันทามติ

- การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางนโยบาย หรือแผนงาน
- การมีส่วนร่วมในการบริหาร
- การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผล

การกระจายอำนาจ

- การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ
- กระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “การมีส่วนร่วม”

1. สนับสนุนให้ประชาชนสามารถริเริ่มดำเนินกิจกรรมสาธารณะ หรือร่วมกำหนดแผนงาน/โครงการที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตามความต้องการของประชาชน โดยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และภารกิจของหน่วยงาน
2. จัดให้มีระบบหรือกลไกเพื่อสอบถามว่า ข้อคิดเห็น ความต้องการ หรือข้อเรียกร้องของประชาชนนั้น ได้รับการตอบสนอง หรือได้รับการพิจารณาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น ๆ และมีการรายงานแจ้งผลแก่ประชาชนให้รับทราบ
3. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม/จัดให้มีช่องทาง หรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคลากรภายในหน่วยงานและประชาชนต่อการบริหารงานของผู้บริหารหน่วยงาน และสะท้อนความคิดเห็นไปยังผู้บริหารหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานต่อไป
4. กำหนดหลักเกณฑ์/แนวทางการมอบอำนาจ และมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ที่มีการมอบอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการใช้ดุลยพินิจ ตัดสินใจ อนุมัติ อนุญาต อย่างรวดเร็ว คล่องตัว สะดวกต่อผู้มารับบริการ

5. ความรับผิดชอบ

มุ่งทำงานให้มีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่น และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน หากการทำหน้าที่นั้นเกิดปัญหา/ขัดข้อง ต้องสามารถตอบคำถามและอธิบายเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นได้ รวมทั้งต้องมีการจัดทำระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตลอดจนระบบการบรรเทาปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

ความรับผิดชอบ

- การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน
- ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง
- การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ

การตอบสนอง

- การบริการอย่างมีคุณภาพ
- การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน

ONE STOP SERVICE

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “ความรับผิดชอบ”

1. จัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกระดับที่มีมาตรฐาน สอดคล้องกับคุณภาพของผลงาน และเชื่อมโยงกับระบบจูงใจ และระบบการให้โทษอย่างเป็นรูปธรรม
2. กำหนดแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์และทบทวนปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาให้ครบถ้วนใน 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ
 - 2.2 คุณภาพของบริการ
 - 2.3 ความคุ้มค่าของภารกิจ
 - 2.4 ความพึงพอใจของประชาชน

6. ความคุ้มค่า

การปฏิบัติงานต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนเป้าหมายและพันธกิจที่มีความชัดเจน โดยต้องมีลักษณะที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน และต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมถึงใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็วและเหมาะสม

ประสิทธิภาพ

- ประหยัด
- รวดเร็ว
- มาตรฐานและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

ประสิทธิผล

- มีการจัดทำแผน
- มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ตามหลัก “ความคุ้มค่า”

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำโครงการ/กิจกรรม โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ให้รอบด้าน เพื่อนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญตามความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ
2. จัดให้มีฐานข้อมูลและกลไกสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความคุ้มค่า เช่น ระบบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานที่ประเมินความคุ้มค่าก่อนและหลังการดำเนินการ
3. นำระบบบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน
4. มีการประเมินความคุ้มค่าตามภารกิจ โดยพิจารณาความคุ้มค่าทั้งประโยชน์และผลเสียที่เป็นตัวเงิน และไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้
5. มีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกภารกิจที่ไม่คุ้มค่า หรือไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นระยะ ๆ
6. นำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงคุณภาพในการให้บริการ

สื่อประชาสัมพันธ์ “หลักสูตรมหาภิบาล”

ตัวอย่าง การนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ (เจ้าหน้าที่รัฐ)

หลักการ	การนำไปใช้
1. นิติธรรม	การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่เลือกปฏิบัติต่อประชาชนผู้มารับบริการ
2. คุณธรรม	การยึดมั่นในความถูกต้อง เอาผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรม/มาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
3. ความโปร่งใส	<ul style="list-style-type: none"> • การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน • การมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน เช่น การสรรหาบุคลากร การประเมินผลการทำงาน การเลื่อนขั้น การลงโทษ เป็นต้น
4. การมีส่วนร่วม	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน
5. ความรับผิดชอบ	การรับฟังปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ และนำมาแก้ไข ปรับปรุง ให้ดีขึ้น
6. ความคุ้มค่า	การใช้ทรัพยากรของรัฐให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด เช่น ต้องมีการวางแผนเพื่อกำหนดงบประมาณและเวลาในการดำเนินงาน พร้อมการประเมินความคุ้มค่าหรือประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม รวมทั้งกำกับติดตามให้เป็นไปตามแผนฯ ด้วย

ตัวอย่าง การนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ

(นักเรียน นักศึกษา)

หลักการ	การนำไปใช้
1. นิติธรรม	การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด
2. คุณธรรม	เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ เช่น ไม่โกงข้อสอบ
3. ความโปร่งใส	ความพร้อมที่จะชี้แจงและยินดีให้ตรวจสอบเมื่อถูกตั้งข้อสงสัย เช่น การถูกตั้งคำถามว่าทำงานชิ้นนี้ด้วยตนเองหรือไม่
4. การมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การเลือกตั้งประธานนักเรียน การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
5. ความรับผิดชอบ	การยอมรับในผลของการกระทำ เช่น ทำความผิดต้องได้รับการลงโทษ และพร้อมที่จะปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น
6. ความคุ้มค่า	ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เมื่อจบการศึกษาแล้วมีหน้าที่การงานที่ดี เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศ

ตัวอย่าง การนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ

(ผู้ประกอบการ ร้านค้า ธุรกิจเอกชน)

หลักการ	การนำไปใช้
1. นิติธรรม	การจดทะเบียนการค้าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ
2. คุณธรรม	ให้บริการด้วยความจริงใจ ไม่ฉวยโอกาส ไม่เอาเปรียบลูกค้า
3. ความโปร่งใส	การติดป้ายแสดงราคาสินค้าและบริการอย่างชัดเจน สามารถชี้แจงได้เมื่อลูกค้ามีข้อสงสัย
4. การมีส่วนร่วม	การรับฟังความคิดเห็นของลูกค้าเพื่อนำไปปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น
5. ความรับผิดชอบ	การแสดงความรับผิดชอบต่อสินค้าและบริการ เช่น การรับประกันสินค้า การให้บริการหลังการขาย
6. ความคุ้มค่า	สามารถให้บริการและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

เป้าหมาย หรือประโยชน์ของการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

เป้าหมาย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุ

(๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

(๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

(๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

(๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

(๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

(๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

(๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระบบรรรมาภิบาลออนไลน์

เครื่องมือในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
ให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

Video

E-book

ทดสอบความรู้

เกียรติบัตร

สามารถเข้าใช้งานผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

1 <https://ggde.nacc.go.th>

2 QR Code

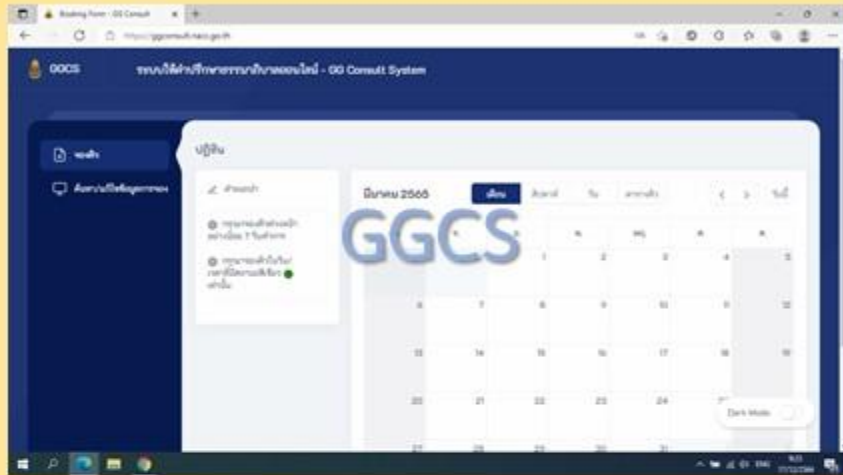
*ใช้งานได้ทั้งบน
คอมพิวเตอร์และมือถือ

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล

สำนักงาน ป.ป.ช.

บริการให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินการ เพื่อยกระดับธรรมาภิบาล / การจัดทำ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต / แนวทางการยกระดับผลการประเมิน ITA สำหรับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านระบบออนไลน์

ขั้นตอนการใช้งาน

1. กด **จองคิว** และเลือกวันที่ต้องการ (นับหมายล่วงหน้า 7 วันทำการ)
2. บันทึกรายละเอียดของท่าน เช่น ชื่อ-สกุล เบอร์โทรศัพท์ email
3. เลือกช่องทางการติดต่อ เช่น โทรศัพท์ Line หรือ Zoom
4. ระบุประเด็นที่ขอคำปรึกษา
5. รอการติดต่อกลับจากเจ้าหน้าที่ เพื่อรับคำปรึกษาฯ

GGCS

SCAN to GGCS

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล

สำนักงาน ป.ป.ช.

โทร 0 2528 4800 ต่อ 7121-7122

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล